

Nr 276.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar vid statens vattenfallsverk; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

1) medgiva, att inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, i den mån sådana åtgärder erfordras för ändamålsenlig utveckling av statens kraftverksrörelse och icke utan synnerlig olägenhet kunna uppskjutas i avbidan på särskilt riksdagsbeslut, må av Kungl. Maj:t beslutas till, utöver de av riksdagen förut medgivna summorna å tillhoppa 8,000,000 kronor och de i statsverkspropositionen till innevarande riksdag begärda 2,000,000 kronor, ett ytterligare belopp av 4,000,000 kronor; samt

2) för angivna ändamål under utgifter för kapitalökning anvisa *dels* å tilläggsstat för år 1920 ett reservationsanslag å 2,500,000 kronor *dels ock* för år 1921 ett reservationsanslag å 1,500,000 kronor, båda beloppen att utgå av lånemedel, ävensom, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, besluta, att de i förslagen till tilläggsstat för år 1920 och 1921 års riksstat bland inkomsterna under rubriken »I. Fast upplåning» upptagna lånemedel skola höjas med motsvarande belopp.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

G U S T A F.

C. E. Svensson.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
19 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Svensson, anförde:

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t i enlighet med av vattenfallsstyrelsen i skrivelse den 31 oktober 1919 gjord hemställan föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, i den mån sådana åtgärder erfordras för ändamålsenlig utveckling av statens kraftverksrörelse och icke utan synnerlig olägenhet kunna uppskjutas i avbidan på särskilt riksdagsbeslut, må av Kungl. Maj:t beslutas till, utöver de av riksdagen förut medgivna summorna å tillhopa 8,000,000 kronor, ett ytterligare belopp av 2,000,000 kronor; *dels ock* för angivna ändamål för år 1921 såsom reservationsanslag anvisa 2,000,000 kronor.

Av det till propositionen hörande statsrådsprotokollet framgår, att av omförmälda belopp å 8,000,000 kronor vid propositionens avlåtande

återstodo omkring 1,850,000 kronor. Sedermera har Kungl. Maj:t av förevarande medel anvisat ytterligare 200,000 kronor, varför i vanlig ordning torde böra lämnas redogörelse i statsverkspropositionen till nästa lagtima riksdag. Därest det för år 1921 äskade anslaget å 2,000,000 kronor av riksdagen beviljas, skulle för ifrågavarande ändamål alltså stå till Kungl. Maj:ts förfogande sammanlagt omkring 3,650,000 kronor.

I sin ovannämnda skrivelse den 31 oktober 1919 angav vattenfallsstyrelsen, att det närmaste behovet av ny vattenkraft visserligen vore tryggt genom de under de senaste åren verkställda inköpen, men framhöll därjämte, att statens andel i den allmänna kraftdistributionen i hög grad ökats och tenderade att ytterligare ökas, särskilt med hänsyn till behovet av krafttillskott inom stora delar av mellersta och södra Sverige. Styrelsen ansåg det därför vara fullt befogat att alltjämt öka statens vattenkraftinnehav, om gynnsamma tillfällen därtill erbjödo sig, så mycket mera som järnvägselektrifieringen nu torde vara nära förestående. Styrelsen framhöll ock, att det för ändamålet disponibla beloppet i betraktande av det nuvarande låga penningvärdet utgjorde en ganska anspråkslös summa, när det gällde att förvärva vattenfall av någon större betydelse. Likväl inskränkte sig styrelsen då till att begära ytterligare endast 2,000,000 kronor med hänsyn till de statsfinansiella förhållandena och till att efterfrågan på vattenfall syntes i någon mån minskad, varför någon större brådska med vidare statsinköp icke ansågs föreligga.

I skrivelse den 5 mars 1920 har nu vattenfallsstyrelsen anført, att styrelsen kommit till den uppfattningen, att den begärda summan, 2,000,000 kronor, icke kunde anses tillfyllest, utan att ett ytterligare belopp av 5,000,000 kronor borde för ändamålet anvisas, därest staten skulle kunna begagna sig av tilläventyrs uppkommande gynnsamma tillfällen till förvärv av lämpligt belägen vattenkraft. Hälften härav borde göras tillgänglig redan under år 1920.

Vattenfalls-
styrelsen.

Till följd av omständigheter, vilka inträffat efter det statsverkspropositionen avlämnats till riksdagen, är det önskvärt, att, utöver det av riksdagen i nämnda proposition begärda anslaget å 2,000,000 kronor till inköp av vattenfall m. m., för ändamålet anvisas ytterligare medel. Jag anser mig därför böra på det sätt tillstyrka bifall till vattenfallsstyrelsens framställning, att ytterligare 4,000,000 kronor äskas för ändamålet. Av detta belopp erfordras, enligt vad vattenfallsstyrelsen meddelat, 2,500,000 kronor redan under innevarande år, vilken summa fördenskull bör anvisas å tilläggsstat. I likhet med de förut för ändamålet

Departements-
chefen.

beviljade anslagen torde det nu ifrågavarande beloppet böra utgå av lånemedel.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

1) medgiva, att inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, i den mån sådana åtgärder erfordras för ändamålsenlig utveckling av statens kraftverksrörelse och icke utan synnerlig olägenhet kunna uppskjutas i avbidan på särskilt riksdagsbeslut, må av Kungl. Maj:t beslutas till, utöver de av riksdagen förut medgivna summorna å tillhoppa 8,000,000 kronor och de i statsverkspropositionen till innevarande riksdag begärda 2,000,000 kronor, ett ytterligare belopp av 4,000,000 kronor; samt

2) för angivna ändamål under utgifter för kapitalökning anvisa *dels* å tilläggsstat för år 1920 ett reservationsanslag å 2,500,000 kronor, *dels ock* för år 1921 ett reservationsanslag å 1,500,000 kronor, båda beloppen att utgå av lånemedel, ävensom, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, besluta, att de i förslagen till tilläggsstat för år 1920 och 1921 års riksstat bland inkomsterna under rubriken »I. Fast upplåning» upptagna lånemedel skola höjas med motsvarande belopp.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnar Corin.